

Skoroudalosti

Škody na majetku firiem spôsobené nehodami dosahujú ročne milióny eur, nehovoriac o tom, že keby sa nehoda stala o niekoľko sekundu skôr alebo o pár centimetrov ďalej, mohla by spôsobiť aj úraz. Všetkým úrazom sa dá vyhnúť vhodnou prevenciou. Riadenie skoroudalostí je dôležitou súčasťou práce útvarov bezpečnosti.

Nebezpečná udalosť, v doslovnom preklade skoroudalosť (udalosť bez následkov, takmernehoda) je od roku 2006 definovaná aj v slovenskej legislatíve. Konkrétne v paragrafe 3 zákona NR SR č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Je to udalosť, pri ktorej bola ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca, ale nedošlo k poškodeniu jeho zdravia. V paragrafe 17 tohto zákona sa uvádza, že zamestnanec je povinný oznámiť vznik udalosti zamestnávateľovi. Zamestnávateľ je povinný túto udalosť zaevidovať a vykonať potrebné opatrenia, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života alebo zdravia zamestnancov alebo veľkej hospodárskej škode.

V Slovenských elektrárnach sa tieto zákonné požiadavky implementovali do metodického návodu SE/MNA-173.01 Riadenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V návode sú tiež definované pojmy „skoroudalosť“ a „nebezpečná udalosť“ a pri ich používaní by sme si mali dávať pozor na rozlišovanie aj my.

Nebezpečná udalosť je definovaná ako: „neplánovaná udalosť, ktorá má za následok poškodenie/zničenie zariadenia, majetku alebo prevádzkových priestorov“. Nearmiss sme v našej spoločnosti preložili z angličtiny ako **skoroudalosť** a je definovaná ako „neplánovaná udalosť, ktorá nemala za následok úraz, chorobu alebo škodu, ale ktorá mala potenciál to spôsobiť. Iba šťastné prerušenie reťazca udalostí zabránilo úrazu alebo škode.“

Schopnosť rozoznať problém predtým ako sa stane úraz

Bez ohľadu na komplikované definície týchto udalostí, evidovanie a skúmanie „skoroudalostí“ je dôležitou súčasťou práce útvarov BTS a OPP (bezpečnostno-technická služba a ochrana pred požiarmi).

Pri výskume vo firme Conoco-Philips Marine bola v roku 2003 zostavená pyramída úrazov, ktorá znázorňuje, koľko úrazov, skoroudalostí a porušení bezpečných postupov v priemere pripadá na jeden smrteľný úraz. Táto pyramída ukazuje, že každej závažnej udalosti predchádzajú rôzne varovné náznaky v podobe skrytých udalostí (skoroudalosti a porušenie bezpečných postupov).

Keby sme venovali viac pozornosti analýze skoroudalostí a vykonávali primerané

> alebo „Čo sa mohlo stať a nestalo sa...“

Zamestnanec vykonával údržbu strojového zariadenia. Pri práci používal viacero pracovných nástrojov, ktoré mal položené na kope vedľa seba. Odložil jeden nástroj, ktorý práve používal a potreboval ho vymeniť za druhý. Ten bol čiastočne prekrytý kladivom, preto, keď ho zdvihol, kladivo sa prevrátilo a spadlo z konštrukcie, na ktorej zamestnanec pracoval. Kladivo spadlo z výšky na zem, kde sa obvykle pohybujú ľudia. K úrazu nedošlo iba preto, lebo dole v tej chvíli nikto nebol.

nápravné opatrenia na odstraňovanie rizík a zistení, predišli by sme tak množstvu úrazov, ktoré sa reálne stali alebo v budúcnosti by sa mohli stať.

Je dôležité, aby každý zamestnanec vedel správne identifikovať skoroudalosť, a následne ju nahlásil svojmu nadriadenému alebo na útvar BTS a OPP v príslušnom závode. Môže tak pomôcť pri zlepšovaní bezpečnosti pri práci tým, že poukáže na udalosť, ktoré by mohli spôsobiť úraz alebo chorobu. Pre toto nestačí iba vytrvalé úsilie bezpečnostných technikov, ale aj aktívna účasť všetkých zamestnancov spoločnosti. Budeme tak o krok bližšie k nulovej úrazovosti.

Peter Hatina

